

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ต่อมาตรการการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะภายในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้ดำเนินการศึกษาตามหัวข้อ ต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ จะทำการศึกษาเฉพาะข้อมูลจากประชากรที่เป็นผู้ประกอบการค้า หาบเร่ แผงลอย ที่ประกอบกิจการค้าอยู่บนถนนผดุงพานิช ภายในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 203 ร้านค้า (ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2552) เนื่องจากเป็นถนนย่านการค้าที่เก่าแก่ของเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดและมีการประกอบกิจการค้าเป็นจำนวนมาก
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ จะทำการศึกษาเฉพาะข้อมูลจากประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ประกอบการค้า หาบเร่ แผงลอย ที่ประกอบกิจการค้าอยู่บนถนนผดุงพานิช ภายในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 135 ร้านค้า ทั้งนี้ การกำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลใช้วิธีการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยคำนวณหาสถิติจากสูตรยามานะ (Yamane, นิภา เมธราชัย. 2542 : 57) คือ

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n คือ จำนวนตัวอย่าง หรือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนหน่วยทั้งหมด หรือ ขนาดของประชากรทั้งหมด

e คือ ความคาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ = 0.05

แทนค่าสูตรได้ ดังนี้

$$n = \frac{203}{1 + 203(0.05)^2}$$

$$n = \frac{203}{1 + 203(0.05 \times 0.05)}$$

$$n = \frac{203}{1 + 203(0.0025)}$$

$$n = \frac{203}{1 + 0.5075}$$

$$n = \frac{203}{1.5075}$$

$n = 134.66$ (ปัดเศษให้เป็นจำนวนเต็ม) จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้

$$n = 135$$

3. วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก ซึ่งเป็นเทคนิคการสุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายในกรณีที่ประชากรมีขนาดไม่ใหญ่มากนัก การสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายโดยวิธีจับสลาก ซึ่งผู้ศึกษามีวิธีการและหลักการดังต่อไปนี้ คือ

3.1 ทำสลากที่มีหมายเลขบ้านเลขที่ของประชากรทั้ง 203 ร้านค้า

3.2 นำสลากบ้านเลขที่ทั้ง 203 ร้านค้า ใส่กล่องแล้วเขย่า เพื่อผู้จับสลากจะไม่ทราบว่าสลากใดเป็นหมายเลขบ้านเลขที่ใด เพื่อป้องกันการลำเอียง

3.3 ทำการจับสลากมาทีละใบ และทำไปจนครบ จำนวน 135 ร้านค้า ตามที่ต้องการ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามทั้งหมด 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการค้า มีลักษณะเป็นแบบสำรวจเป็นข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพทางสังคม ศาสนา ประเภทกิจการ รายได้ต่อเดือน เป็นแบบเลือกตอบ โดยกาเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการวัดความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าต่อมาตรการการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะภายในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ทั้ง 8 มาตรการ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาในการวิเคราะห์ข้อมูลแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการค้าต่อมาตรการการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะภายในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ในลักษณะปลายเปิด

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1 กำหนดนิยามของตัวแปรที่จะทำการศึกษาแต่ละข้อ โดยให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับคำถามในการศึกษาและวัตถุประสงค์

2.2 สร้างข้อคำถามให้เนื้อหาของข้อคำถามมีความครอบคลุม เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดต่อมาตรการการจัดระเบียบการจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะภายในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ในลักษณะฉบับร่าง จากประเด็นปัญหาตามกรอบแนวคิดที่นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเที่ยงตรง และครอบคลุมเนื้อหา ภาษาที่ใช้ และจัดลำดับของคำถามในแต่ละข้อ

2.3 นำแบบสอบถามที่ได้ไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาในฐานะผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบ แก้ไข และปรับปรุงเพื่อให้มีเนื้อหาตรงกับเรื่องที่ต้องการก่อนที่จะใช้ในการปฏิบัติงานจริง เพื่อหาข้อบกพร่องหรือความไม่สมบูรณ์ของแบบสอบถามและได้รับคำแนะนำให้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่คล้ายคลึงกับประชากรกลุ่มเป้าหมายและใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเช่นเดียวกับที่จะปฏิบัติงานจริง เพื่อทดสอบความเหมาะสมของแบบสอบถาม ได้แก่ กลุ่มผู้ประกอบการค้า หาบเร่แผงลอย ที่ไม่ได้ประกอบกิจการค้าอยู่บนถนนผดุงพานิช

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง พบว่า ผู้เข้าร่วมการศึกษาไม่เข้าใจภาษาที่ใช้ในแบบสอบถาม จึงนำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอคำแนะนำเกี่ยวกับความเหมาะสมของภาษา และความเหมาะสมของแบบสอบถาม เสร็จแล้วนำผลการทดสอบแบบสอบถามมาสรุปปัญหาต่าง ๆ เพื่อปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ นอกจากนั้น การทดสอบแบบสอบถามยังทำให้ทราบว่า แบบสอบถามแต่ละแบบ

จะต้องใช้เวลาในการกรอกข้อมูลมากขึ้นเพียงใด การให้ความร่วมมือของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นอย่างไร เพื่อใช้ในการเตรียมงานสนามด้วย

2.5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการอบรมผู้ช่วยเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้ศึกษาและผู้ช่วยนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้กรอกรายละเอียดลงในแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน
3. ผู้ศึกษาจัดทำข้อมูล โดยตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่รวบรวมได้มาประมวลผล ดังนี้

1. ข้อมูลตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่ คิดเป็น ค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตาราง
2. ข้อมูลตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประกอบการค้าต่อมาตรการการจัดระเบียบ การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะภายในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม รายการมาตรการ และรายชื่อ ดำเนินการดังนี้

2.1 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม กำหนดดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดคะแนนให้ 5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	กำหนดคะแนนให้ 4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดคะแนนให้ 3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	กำหนดคะแนนให้ 2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดคะแนนให้ 1 คะแนน

2.2 เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	แปลความหมายว่า เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	แปลความหมายว่า เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	แปลความหมายว่า เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 แปลความหมายว่า เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 แปลความหมายว่า เห็นด้วยน้อยที่สุด

3. ข้อมูลตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้ประกอบการค้าต่อมาตรการการจัดระเบียบ
การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะภายในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด โดยการวิเคราะห์
เนื้อหา (Content analysis) ซึ่งเป็นการจัดประเภทเนื้อหาสาระที่มีความหมายใกล้เคียงกันไว้
ด้วยกัน เพื่อสรุปเป็นประเด็นร่วมกัน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ศึกษานำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูล
ได้แก่

1. การแจกแจงความถี่ (Frequency), ร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)